

Quickscan natuurtoets

Ontwikkeling Kottenseweg 162-164

Kotten

Fam. Kruisselbrink

Quickscan natuurtoets

Kottenseweg 162-164

Kotten

Opdrachtgever: Fam. Kruisselbrink

Projectnummer: 3588.02

Datum: 24-08-2022

Projectleider en rapporteur: Jesse van Dijk

Autorisatie: Jur Metselaar

Opdrachtnemer: Buru Ontwerp & Omgeving
Velperweg 157
6824 MB Arnhem
Postbus 2033
6802 CA Arnhem
info@ontwerpenomgeving.nl
www.ontwerpenomgeving.nl

INHOUD

Pagina

1	INLEIDING	3
2	PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN.....	4
2.1	Beschrijving projectgebied.....	4
2.2	Algemene constatering.....	4
2.3	Geplande werkzaamheden	5
3	WERKWIJZE.....	6
3.1	Bureauonderzoek.....	6
3.2	Veldbezoek.....	6
3.3	Betrouwbaarheid	6
4	BELEIDSKADER	7
4.1	Algemeen	7
4.2	Gebiedsbescherming.....	7
4.3	Soortbescherming	8
4.4	Houtopstanden	8
5	RESULTATEN	9
5.1	Gebiedsbescherming.....	9
5.2	Soortbescherming.....	13
5.3	Samenvatting	21
6	CONCLUSIE	22
6.1	Conclusies soort- en gebiedsbescherming	22
7	LITERATUURLIJST	24
7.1	Referenties	24
7.2	Gebruikte websites	25
7.3	Overige geraadpleegde bronnen	26

1 INLEIDING

In opdracht van familie Kruisselbrink is door Buro Ontwerp & Omgeving een quickscan natuurtoets uitgevoerd aan de Kottenseweg 162-164 te Kotten. Het initiatief voorziet in de sloop van drie schuren en de realisatie van twee aaneengebouwde woningen.

Het doel van de natuurtoets is om een indicatie te krijgen van de aanwezigheid en (mogelijke) effecten van de ingreep op beschermde gebieden en dier- en plantensoorten. Uit deze natuurtoets moet blijken of er nadelige effecten zijn op gebieden met een speciale beschermingsstatus, namelijk: Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en de Groene Ontwikkelingszone. Vervolgens worden de mogelijke effecten onderzocht op onder de Wet natuurbescherming beschermde dier- en plantensoorten. Als (nadelige) effecten niet uit te sluiten zijn moet nader onderzoek plaatsvinden, moeten er mitigerende/compenserende maatregelen getroffen worden en/of eventueel een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd. Deze natuurtoets is gebaseerd op bureauonderzoek en een veldonderzoek.

In het voorliggende rapport worden achtereenvolgens het projectgebied (hoofdstuk 2), de werkwijze (hoofdstuk 3), het beleidskader (hoofdstuk 4), de resultaten (hoofdstuk 5) en de conclusie (hoofdstuk 6) beschreven.

2 PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

2.1 Beschrijving projectgebied

Het projectgebied ligt in buurtschap Kotten op circa 2,7 kilometer ten zuidoosten van de kern van Winterswijk. De locatie omvat een twee-onder-één-kapwoning, vier schuren, een tuinhuis, een paardenbak en enkele grasvelden. Aan de noordzijde wordt het projectgebied begrenst door de Kottenseweg. De omgeving bestaat uit een halfopen landschap met weilanden, akkerlanden, boerenerven, woonerven en bossen. Op de navolgende afbeelding is de begrenzing van het projectgebied weergegeven (figuur 1).

Figuur 1. Luchtfoto van het projectgebied aan de Kottenseweg (rood kader).

2.2 Algemene constatering

In het projectgebied zijn vier schuren aanwezig. Centraal in het projectgebied bevinden zich een voormalige stal en een kapschuur. Deze schuren zijn aan elkaar geschakeld. De voormalige stal is L-vormig en beschikt over een asbestdak. De hieraan verbonden kapschuur heeft een metalen dakconstructie. De twee andere schuren bevinden zich aan de westzijde van het projectgebied, maar zijn onderling niet met elkaar verbonden. De grootste hiervan betreft een schuur waar in de huidige situatie enkele paarden worden gehouden. Deze schuur is deels open en heeft net als de kapschuur een metalen dakconstructie. Dit is tevens de schuur die behouden zal blijven. De hiernaast gelegen kleinere schuur wordt gebruikt als opslagplaats en heeft net als de stal een asbestdak. De twee-onder-één-kapwoning en het tuinhuis zijn overigens gelegen aan de noordzijde van het projectgebied. Verder bevinden zich een aantal grasvelden, een paardenbak, een notenboom, een rij met haagbeuken, een vijver en twee opritten in het projectgebied.

Figuur 2. Zuidzijde van de L-vormige stal met het asbestdak (linksboven), zijkant van de kapschuur en op de achtergrond de schuur waar enkele paarden worden gehouden (rechtsboven), oostzijde L-vormige stal (linksonder) en de kleine schuur met asbestdak aan de westzijde van het projectgebied, met daarachter de notenboom (rechtsonder).

2.3 Geplande werkzaamheden

De initiatiefnemer is voornemens de centraal in het projectgebied gelegen stal en de kapschuur te slopen en hiervoor in de plaats een dubbele woning te realiseren. Daarnaast wordt de kleine schuur aan de westzijde van het projectgebied herbouwd en zullen de haagbeuken langs de oprit worden gekapt. De grote kapschuur aan de westzijde van het projectgebied zal behouden blijven. De twee-onder-één-kapwoning, het tuinhuisje en de vijver zullen eveneens behouden blijven. Verder worden er twee vogelbosjes, hagen, een fruitboomgaard en takkenrillen aangebracht en wordt er een bloemrijk mengsel ingezaaid.

3 WERKWIJZE

3.1 Bureauonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is onderzoek gedaan naar de ligging van het gebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden, de voorkomende habitats en de verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en rondom het gebied. De bronnen die hiervoor zijn geraadpleegd zijn te vinden in de literatuurlijst (zie hoofdstuk 7).

3.2 Veldbezoek

Het veldbezoek is uitgevoerd door twee ecologen van Buro Ontwerp & Omgeving en vond plaats op 19 juli 2022 van 10:10 tot 11:20. Tijdens het veldbezoek was het onbewolkt, stond er een zwakke wind (ZO3) en was het 29 graden Celsius. Er is gekeken naar het terrein en de geschiktheid hiervan voor beschermde planten- en diersoorten. Ook is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten (visueel, auditief en met behulp van een verrekijker), met inbegrip van sporen als braakballen, uitwerpselen, nesten en andere mogelijke verblijfplaatsen.

3.3 Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de huidige wet- en regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van het projectgebied voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van deze soorten.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan natuurtoets geldig is voor een periode van maximaal drie jaar, tenzij de ecologische omstandigheden in deze periode wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, of wanneer inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan drie jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de natuurtoets opnieuw te onderzoeken.

4 BELEIDSKADER

4.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) heeft als doel de natuur te beschermen, te ontwikkelen en de biologische diversiteit te behouden en herstellen. Voor ruimtelijke ingrepen zijn naast de algemene zorgplicht (artikel 1.11) ook hoofdstuk 2 (Natura 2000-gebieden), hoofdstuk 3 (soortenbescherming) en hoofdstuk 4 (houtopstanden) van de Wnb van belang. Beschermde gebieden die geen deel uitmaken van het Natura 2000-netwerk zijn gebieden die behoren tot Natuurnetwerk Nederland en de Groene Ontwikkelingszone. Deze gebieden vallen echter niet onder de Wnb, maar worden op provinciaal niveau beschermd.

4.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn van de Europese Unie. Dit zijn gebieden waarin habitats en soorten beschermd worden die van Europees belang zijn. Per Natura 2000-gebied zijn specifieke instandhoudingsdoelen opgesteld. Projecten en andere handelingen die negatieve effecten hebben op de kwaliteit van de habitats en/of de instandhoudingsdoelen van het gebied mogen niet plaatsvinden zonder een vergunning. Dit geldt niet alleen voor projecten en handelingen binnen het Natura 2000-gebied. Ook projecten en handelingen aangrenzend of buiten het gebied kunnen negatieve effecten veroorzaken.

Natuurnetwerk Nederland

Natuurnetwerk Nederland (NNN) bestaat uit een netwerk van natuurgebieden en heeft als doel deze beter met elkaar en omringende agrarische gebieden te verbinden. In Gelderland zijn deze gebieden bekend als het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het NNN is niet meegenomen in de Wnb; provincies wijzen zelf gebieden aan en dragen de verantwoordelijkheid voor het NNN en zijn behoud en ontwikkeling. In Gelderland zijn de GNN-gebieden aangewezen in de Provinciale Omgevingsvisie en beschermd volgens de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening (Provincie Gelderland, 2018; Provincie Gelderland, 2022).

Ruimtelijke ingrepen mogen de kenmerken en waarden van het NNN niet schaden. Dit wordt gewaarborgd door het 'nee, tenzij'-principe. Dit houdt in dat de voorgenomen ontwikkeling geen doorgang kan vinden als er sprake is van significant negatieve effecten, tenzij wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De ontwikkeling moet van groot openbaar belang zijn;
- Er zijn geen reële alternatieven;
- Negatieve effecten op oppervlakte, samenhang en wezenlijke kenmerken en waarden worden zoveel mogelijk beperkt en de overblijvende effecten worden gelijkwaardig gecompenseerd.

Groene ontwikkelingszone

Om de samenhang van de natuur in het Gelders Natuurnetwerk te beschermen wil de provincie verbindingzones aanleggen in de Groene Ontwikkelingszone. Het bestaat uit terreinen met een andere bestemming dan natuur die vervlochten zijn met het GNN. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn in principe niet toegestaan als deze een significant negatief effect hebben op de kernkwaliteiten. Net als de GNN-gebieden is de Groene Ontwikkelingszone aangewezen in de Provinciale Omgevingsvisie en beschermd volgens de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening (Provincie Gelderland, 2018; Provincie Gelderland, 2022).

4.3 Soortbescherming

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes voor soorten:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Wnb § 3.1)
- Beschermingsregime soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het verdrag van Bern en bijlage I van het verdrag van Bonn (Wnb § 3.2)
- Beschermingsregime andere soorten (Wnb § 3.3)

In bovengenoemde paragrafen uit het Wnb zijn verbodsbepalingen vastgesteld en is vastgesteld voor welke handelingen een vrijstelling verleend kan worden. De verbodsbepalingen houden in dat vogels en andere beschermde soorten niet gedood of opzettelijk gestoord mogen worden en nesten, voortplantings- en rustplaatsen niet beschadigd mogen worden. Verder mogen beschermde planten niet geplukt of vernield worden. Als de werkzaamheden van het project leiden tot het overtreden van deze verbodsbepalingen moet worden nagegaan of een provinciale vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen.

4.4 Houtopstanden

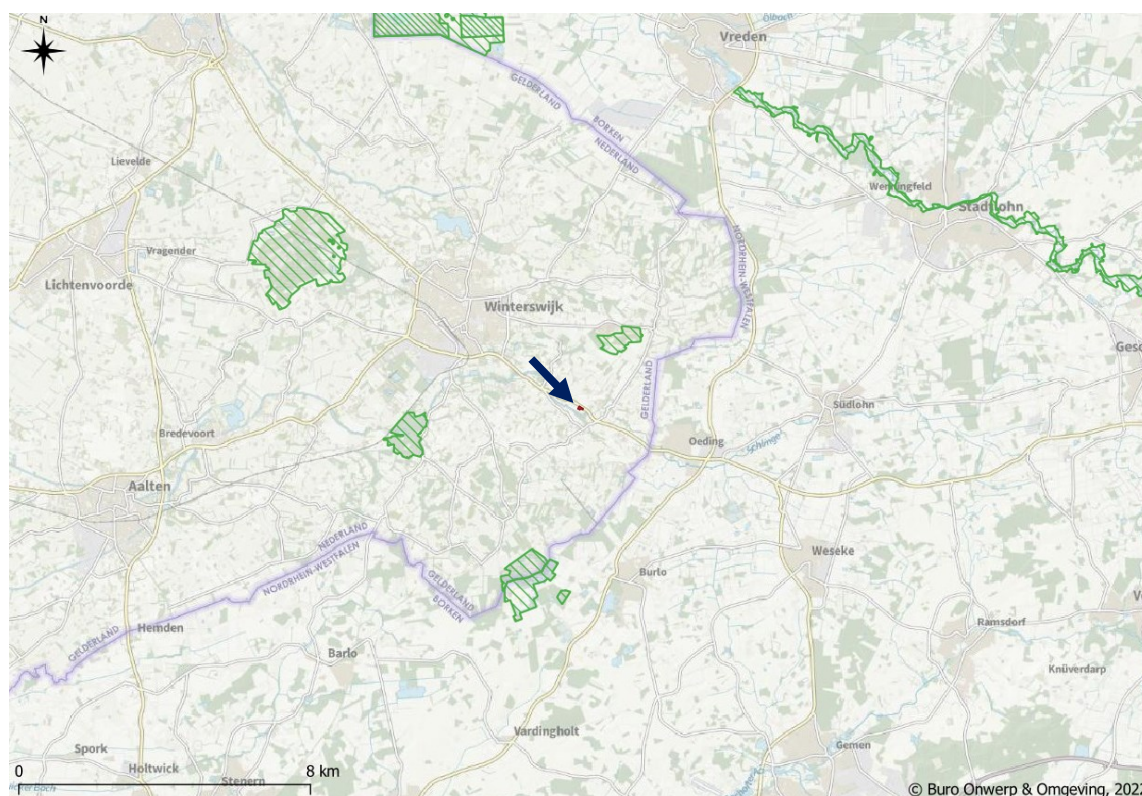
Als houtopstanden buiten de bebouwde kom worden geveld kan er een meld- en herbplantingsplicht gelden. Dergelijke houtopstanden worden in de Wet natuurbescherming omschreven als een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend die een oppervlakte van 10 are of meer beslaan. Ook wordt een rijbeplanting van meer dan 20 bomen als houtopstand gerekend (Wnb §4.1). Omdat het perceel binnen de bebouwde kom valt is er geen vergunning nodig in het kader van de Wet natuurbescherming. Voor de kap van houtopstanden binnen de bebouwde kom geldt gemeentelijke regelgeving.

5 RESULTATEN

5.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het projectgebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied bevindt zich op circa 1,7 kilometer van het projectgebied en betreft Willinks Weust (figuur 3). Andere Natura 2000-gebieden op minder dan 10 km van het projectgebied zijn het Wooldse Veen (ca. 4,1 km), Bekendelle (ca. 4,1 km), Burlo-Vardingholter Venn und Entenschlatt (ca. 4,2 km), Korenburgerveen (ca. 7,3 km) en Berkel (ca. 9,5 km).

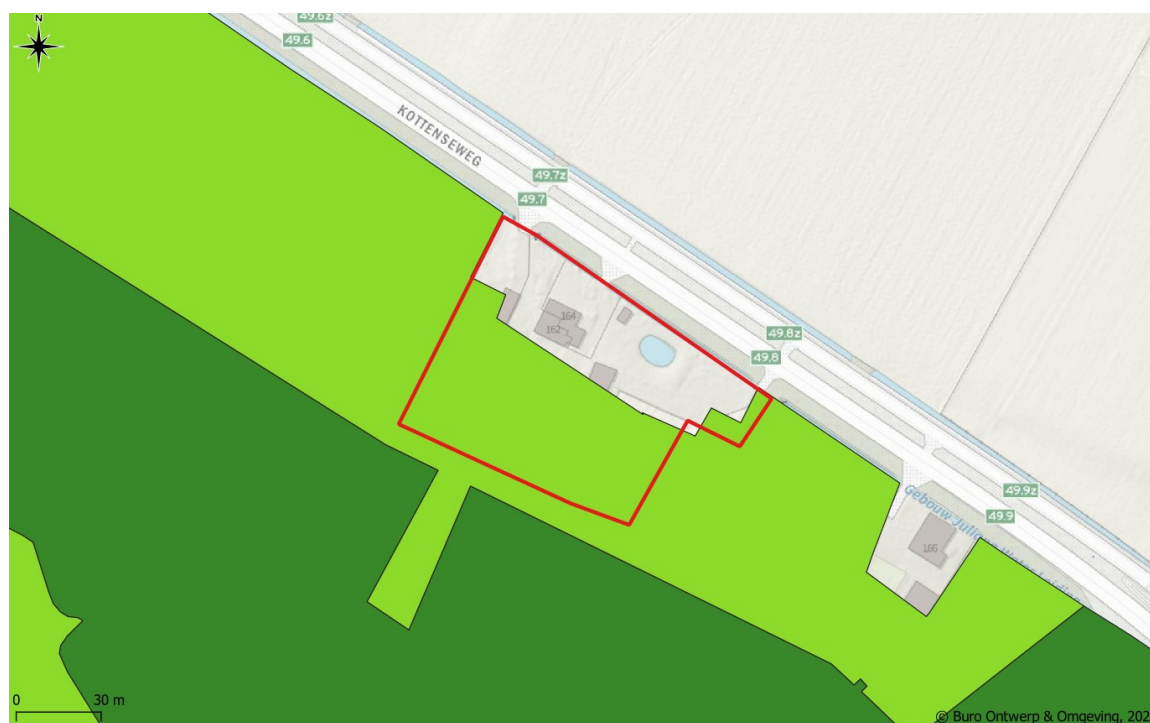

Figuur 3. Ligging projectgebied (zwarte pijl) t.o.v. de Natura 2000-gebieden (groen gearceerde vlakken).

Gezien het type werkzaamheden en de ligging van het projectgebied ten opzichte van de Natura 2000-gebieden zijn er geen negatieve effecten als oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, optische verstoring en verstoring door trilling, geluid en mechanische effecten. Door het gebruik van werktuigen kunnen er wel indirecte gevolgen zijn door stikstofdepositie vanuit de lucht. Omdat zes Natura 2000-gebieden op minder dan 10 km afstand van het projectgebied liggen vindt er mogelijk stikstofdepositie plaats op stikstofgevoelige habitattypen van deze gebieden. De tijdelijke emissie in de realisatiefase is vanaf 1 juli 2021 echter vrijgesteld volgens de Wijzigingswet Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering) en kan daardoor vanaf 1 juli 2021 zonder vergunning plaatsvinden (Rijks-overheid, 2021). De vrijstelling heeft echter geen betrekking op de gebruiksfase. Aangezien er in de toekomstige situatie mogelijk sprake zal zijn van een toename van het aantal verkeersbewegingen vindt er in de gebruiksfase een toename van stikstofemissie plaats. Om eventuele effecten van de stikstofuitstoot op nabijgelegen Natura 2000-gebieden inzichtelijk te maken wordt geadviseerd om een AERIUS-berekening uit te laten voeren.

Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone

Het projectgebied ligt op circa 10 meter afstand van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en valt deels binnen de Groene Ontwikkelingszone (GO) (figuur 4). Gezien de ligging van het projectgebied in de GO moet worden aangetoond dat de kernkwaliteiten van het gebied niet significant worden aangetast.

Figuur 4. Ligging projectgebied (rood kader) t.o.v. het Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en de Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen).

Tabel I: Effecten op de gebiedspecifieke kernkwaliteiten

Kernkwaliteiten deelgebied 16	Effecten
Overwegend kleinschalig kampenlandschap, vrij grootschalige, deels beboste vochtige heideontginningen in het zuidoosten, langs de Duitse grens	N.v.t.
Onderdeel van Nationaal Landschap Winterswijk	Separate toetsing niet nodig, dit onderdeel is integraal meegenomen in de kernkwaliteiten van de GO
De EVZ Boven-Slinge verbindt dit gebied met de IJssel en de Veluwe en naar het oosten met het land van Winterswijk en Duitsland; modellen: das, kamsalamander en ijsvogelvlied	Nee
Parel Boven Slinge - Bekendelle - Buskersbosch: zeer gevarieerd beekbegeleidende bos met bostypen behorende bij beek, oeverwal en dode beekarmen; o.a. vogelkers-essenbos, eiken-haagbeukenbos en gewoon elzenbroek	N.v.t.
Waardevolle oude bossen (Aarnink, 't Rot) en heiderestanten (Nonneven)	N.v.t.
Leefgebied das	Lichte verbetering leefgebied
Leefgebied steenuil	Verbetering leefgebied
Leefgebied kamsalamander	Lichte verbetering leefgebied
Intensieve groen-blauwe en recreatieve dooradering	Nee
Cultuurhistorische en landschappelijke waarden van de beken, oude ontginningen en kavelpatronen, hakhout, houtwallen, singels en boerderijen	Versterking kernkwaliteit
Abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir	Nee
Ecosysteemdiensten: recreatie, drinkwater	Nee

Effecten op kernkwaliteiten die op voorhand kunnen worden uitgesloten zijn effecten op de beekbegeleidende bossen langs de Boven-Slinge, Bekendelle en het Buskersbosch, effecten op de oude bossen van het Aarnink en 't Rot, effecten op heiderestanten van het Nonneven en effecten op de vrij grootschalige, deels beboste vochtige heideontginningen langs de Duitse grens. Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van deze gebieden.

Negatieve effecten op inrichtingsmodel das, kamsalamander en ijsvogelvlied (EVZ) en het leefgebied van de das, steenuil en kamsalamander kunnen eveneens worden uitgesloten. De ontwikkeling vindt plaats op een woon-/boerenerf en doet geen afbreuk aan de natuurwaarden van het omliggende landschap. Het projectgebied voldoet niet als functioneel leefgebied voor de das. Verder is de te slopen bebouwing niet geschikt als nestlocatie van de steenuil en kunnen negatieve effecten op de kamsalamander worden uitgesloten aangezien de aanwezig vijver behouden blijft en er geen landhabitat aanwezig is. De das, steenuil en kamsalamander worden verder behandeld in hoofdstuk 5.2 (soortbescherming).

Negatieve effecten op de intensieve groen-blauwe en recreatieve dooradering, de abiotiek en de ecosysteemdiensten recreatie en drinkwater worden eveneens uitgesloten. De ontwikkelingen op de locatie zijn te gering van aard om effect op deze kernkwaliteiten te hebben. Het gebied maakt daarnaast geen deel uit van de beschermingszone natte landnatuur.

Omdat er ontwikkelingen plaatsvinden binnen de Groene Ontwikkelingszone is het versterken van de ontwikkelingsdoelen verplicht. In het schetsontwerp wordt daarom aandacht besteed aan het aanbrengen van groenvoorzieningen die op deze kernkwaliteit aansluiten. Zo is men voornemens om twee takkenrillen te plaatsen die schuilgelegenheid en verblijfsplekken bieden voor diverse diersoorten. Daarnaast versterkt de aanplant van boomgaard met negen fruitbomen, drie vogelbosjes, een bomenrij en enkele vrijstaande erf-bomen de ontwikkeling van biotopen voor vogels van bossen en cultuurgronden. Ook wordt er achter de nieuwe locatie van de paardenbak een strook met kruidenrijk grasland ingezaaid. Hiermee wordt het leefgebied van de steenuil verbeterd ten opzichte van de huidige situatie doordat het prooiaanbod (kleine vogels en muizen) kan toenemen. De maatregelen kunnen ook zorgen voor een lichte verbetering van het leefgebied van de das en de kamsalamander door het aanbrengen van een boomgaard, takkenrillen en vogelbosjes. Daarnaast dragen alle voorgenoemde natuurelementen bij aan de kernkwaliteit 'cultuurhistorische en landschappelijke waarden van de beken, oude ontginningen en kavelpatronen, hakhout, houtwallen, singels en boerderijen'.

Tabel II: Effecten op de algemene kernkwaliteiten

Algemene kernkwaliteiten	Effecten
Ecologische samenhang	Nee, ingreep te klein
Stilte	Een zeer kleine achteruitgang
Donkerte	Een zeer kleine achteruitgang
Openheid	Nee, ingreep te klein
Rust	Een zeer kleine achteruitgang

Los van de gebiedspecifieke kernkwaliteiten zijn er ook algemene kernkwaliteiten die voor alle deelgebieden van het GNN en de GO gelden. Dit zijn ecologische samenhang, stilte, donkerte, openheid en rust.

Voor de kernkwaliteiten ecologische samenhang en openheid geldt dat de ingreep te klein is om afbreuk te doen aan de kernkwaliteiten. Doordat er een twee-onder-één-kapwoning wordt gebouwd kan er door de toename van de gebruikintensiteit wel een matig negatief effect plaatsvinden op de abiotische kernkwaliteiten, namelijk: stilte, donkerte en rust. Dit effect is echter niet significant. Er vindt enige toename van het aantal verkeersbewegingen plaats, er zijn meer mensen aanwezig op de locatie en er zal gebruik worden gemaakt van verlichting in de woning. Er kunnen daarentegen wel maatregelen worden genomen om effecten zoveel mogelijk te beperken, bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat er 's avonds en 's nachts geen licht uitstraalt op de omgeving. Bij voorkeur wordt straatverlichting vermeden. Indien straatverlichting noodzakelijk is wordt aangeraden om gebruik te maken van vleermuisvriendelijke, amberkleurige verlichting. Wit en groen licht gelden namelijk als verstorend voor vleermuizen.

Houtopstanden

De bomen in het projectgebied vallen niet onder de definitie houtopstanden, zoals bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. Het projectgebied ligt weliswaar buiten de bebouwde kom maar betreffen houtopstanden op erven of in tuinen. Bij de kap van bomen dient echter rekening te worden gehouden met de aanvraag van een gemeentelijke kapvergunning.

5.2 Soortbescherming

Vleermuizen

Op basis van openbare verspreidingsgegevens kunnen de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, baardvleermuis en watervleermuis in de ruime omgeving van het projectgebied voorkomen. Alle vleermuissoorten vallen onder de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb).

Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen globaal opgedeeld worden in boombewonende soorten zoals de rosse vleermuis en gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis. Er zijn ook soorten die zowel gebouw- als boombewonend zijn. Vervolgens wordt er onderscheid gemaakt in typen verblijfplaatsen, bijvoorbeeld zomer- en paarverblijven.

In het deel van projectgebied waar de ontwikkelingen plaats zullen vinden bevinden zich een walnoot en een rij met haagbeuken. Als onderdeel van de ontwikkelingen zullen de haagbeuken worden verwijderd. De bomen zijn daarom geïnspecteerd op holtes, maar deze werden niet aangetroffen. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kunnen daarom worden uitgesloten.

Gebouwbewonende vleermuizen maken doorgaans gebruik van spouwruimtes, spleten en vergelijkbare ruimtes in gebouwen. Geen van de aanwezige schuren heeft een spouwruimte. Daarnaast hebben de L-vormige schuur en de kleine schuur aan de westzijde golfplaten dakbedekking van asbest. Deze zijn enkellaags en zonder tussenruimtes. De golfplaten dakbedekking sluit in de L-vormige schuur tevens niet op elkaar aan waardoor er een gat zit ter hoogte van de nok, met tocht en inregenen tot gevolg. De L-vormige schuur heeft aan een van de zijgevels een houten gevelbetimmering, maar omdat dit ook enkellaags is zijn er geen tussenruimtes waar vleermuizen achter kunnen verblijven. Verder zijn de daken van de twee andere schuren van metaal en eveneens enkellaags zonder enige vorm van tussenruimtes. De ruimtes zijn bovendien open waardoor de ruimte tochtig is. De twee-onder-één-kapwoning en het tuinhuis zijn echter wel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, bijvoorbeeld door openingen onder de nokvorsten. De twee-onder-één-kapwoning en het tuinhuis blijven echter behouden. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kunnen daarom worden uitgesloten.

Vliegroutes

Vleermuizen volgen vaak lijnvormige elementen om heen en weer te bewegen tussen de verblijfplaatsen en foerageergebieden. Het behoud van lijnvormige landschapselementen is daarom van groot belang voor de instandhouding van vleermuispopulaties. Bij de sloop van de bebouwing worden echter geen kwetsbare verbindingen aangetast. Omdat vleermuizen voldoende gelegenheid hebben om door het landschap te navigeren kunnen negatieve effecten op vliegroutes worden uitgesloten.

Foerageergebieden

De in Nederland voorkomende vleermuizen leven allemaal van insecten. Ze foerageren daarom op allerlei plekken waar veel vliegende insecten aanwezig zijn. Enkele voorbeelden van dit soort gebieden zijn wind-beschutte plaatsen langs lijnvormige elementen (bijv. sloten, beken en houtwallen), maar ook open plekken in bosgebieden of langs oevers met rietkragen. Bij het verdwijnen van essentiële foerageergebieden gaan de verblijfplaatsen ook verloren. Dergelijke elementen worden hier niet aangetast, waardoor negatieve effecten op essentiële foerageergebieden kunnen worden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Algemene soorten

Er wordt verwacht dat er verschillende algemene grondgebonden zoogdieren kunnen voorkomen in en rondom het projectgebied. Een voorbeeld hiervan is de egel. Het is niet uit te sluiten dat deze zoogdieren in het projectgebied aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden. Voor de meeste grondgebonden zoogdieren geldt in Gelderland een vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht, waarbij alle handelingen die nadelige gevolgen veroorzaken achterwege gelaten moeten worden (artikel 1.11 Wnb). Indien dit niet mogelijk is moeten maatregelen worden genomen om negatieve effecten te beperken of ongedaan te maken.

Strikt beschermde soorten

Op basis van verspreidingsgegevens kunnen de das, steenmarter, boommarter, bunzing, hermelijn, wezel, waterspitsmuis, grote bosmuis en eekhoorn in de ruime omgeving van het projectgebied voorkomen. Negatieve effecten op de waterspitsmuis kunnen echter op voorhand worden uitgesloten. Het leefgebied van de waterspitsmuis beperkt zich tot beken, rivieren en andere watergebieden en de directe omgeving daarvan. Het projectgebied voldoet niet aan de eisen die de waterspitsmuis aan de leefomgeving stelt. Negatieve effecten op de boommarter kunnen ook op voorhand worden uitgesloten. Deze soort leeft in bosgebieden en kleinschalige landbouwlandschappen. Het projectgebied betreft een woon-/boerenerf en er is voor deze soort onvoldoende dekking aanwezig om tot het leefgebied te kunnen behoren.

Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke als verblijfplaats (Zoogdierverseniging, 2022^d). De bebouwing werd daarom onderzocht op de aanwezigheid van verblijfplaatsen en sporen (bijv. latrines). Een latrine werd aangetroffen in de grote kapschuur in het westen van het projectgebied. Deze schuur blijft behouden. In de overige schuren werden geen sporen aangetroffen en zijn geen tussenruimtes in het dak aanwezig waar de steenmarter in kan verblijven. Negatieve effecten op de steenmarter kunnen daarom worden uitgesloten.

De bunzing, hermelijn en wezel zijn kleine marterachtigen die in kleinschalige cultuurlandschappen voorkomen (Bouwens, 2017). Alle kleine marters zoeken graag dekking in houtwallen, houtstapels of heggen. Ze nestelen vaak in hopen van andere diersoorten. Zo wordt de bunzing vaak aangetroffen in de hopen van konijnen, mollen, vossen en dassen, maar bijvoorbeeld ook andere beschutte ruimtes zoals onder boomwortels of takkenrillen. De hermelijn nestelt meestal in de hopen van mollen en konijnen en de wezel vooral in hopen van muizen, ratten en konijnen (Veldman & Troost, 2019). Gezien het terrein grotendeels verhard is en er geen sprake is van enige dekking is het projectgebied niet geschikt als leefgebied of verblijfplaats van de kleine marterachtigen. Daarnaast werden er geen sporen en potentiële verblijfplaatsen van deze soorten aangetroffen. Negatieve effecten op de bunzing, hermelijn en wezel kunnen daarom worden uitgesloten.

De das is een nachtactieve soort en komt voor in kleinschalige landbouwlandschappen. Burchten worden aangetroffen in houtwallen, langs bosranden, singels en heggen. De burchtingangen maken deel uit van een uitgebreid holenstelsel van lange gangen en kamers die onderling verbonden zijn. Een typische burcht heeft drie à tien ingangen (Zoogdiervereniging, 2022^a). Binnen de begrenzing van het projectgebied werden geen burchtingangen aangetroffen en daarnaast voldoet het projectgebied niet als leefomgeving. Negatieve effecten op de soort kunnen daarom worden uitgesloten.

De grote bosmuis is een nachtactieve soort die voorkomt in bosgebieden en een voorkeur heeft voor oude eiken- en beukenbossen. Dekking in de vorm van lage begroeiing en stenen zijn hierin erg belangrijk. Nesten kunnen zich bevinden onder grote wortelstronken van oude bomen, burchten van dassen of holen van woelmuizen en mollen (Zoogdiervereniging, 2022^c). In het projectgebied is geen geschikte habitat aanwezig waardoor negatieve effecten op de grote bosmuis kunnen worden uitgesloten.

Eekhoorns bouwen bolvormige nesten in bomen. Deze hebben een doorsnede van 30 tot 50 cm en zijn vooral 's winters goed waarneembaar. Soms gebruiken ze ook boomholtes, oude kraaien- of eksternesten of grote nestkasten als nestplaats. Nesten van eekhoorns kunnen op die van de ekster lijken, maar zijn te onderscheiden aan de aanwezigheid van blaadjes (Zoogdiervereniging, 2022^b). Een aantal beuken langs de oprit zal als gevolg van de werkzaamheden mogelijk worden gekapt. Deze werden daarom onderzocht op de aanwezigheid van nesten, holen en eekhoornnestkasten, maar deze werden niet aangetroffen. Negatieve effecten op de eekhoorn kunnen daarom worden uitgesloten.

Vogels

Algemene soorten

Verschillende algemene vogelsoorten kunnen voorkomen in en rondom het projectgebied zoals de tijdens de quickscan waargenomen merel. Conform de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wnb) is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van in het wild levende vogelsoorten te vernielen of te beschadigen, of nesten van deze vogels weg te nemen. Tevens zijn alle vogelsoorten tijdens het broedseizoen beschermd. Voor de meeste vogels kan worden aangenomen dat het broedseizoen van 15 maart tot en met 15 juli (indicatief broedseizoen) loopt, maar bij enkele soorten begint het seizoen eerder of loopt het langer door. Dichter bij het indicatieve broedseizoen is de kans op de aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten groter. Op het moment dat sprake is van een nest dat in gebruik is, zijn werkzaamheden die kunnen leiden tot beschadiging of verstoring hiervan verboden. Hierop is geen uitzondering en er is ook geen ontheffing mogelijk. Er wordt daarom geadviseerd om werkzaamheden waarbij nesten in struiken en bomen op de naastgelegen terreinen verstoord kunnen worden, (ruim) buiten het indicatieve broedseizoen uit te voeren.

Strikt beschermde soorten

Van sommige vogelsoorten zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. In de omgeving van Kotten kunnen dit de wespandief, buizerd, havik, sperwer, kerkuil, oehoe, ransuil, steenuil, grote gele kwikstaart en huismus zijn. Hiervan kunnen negatieve effecten op de wespandief, havik en oehoe op voorhand worden uitgesloten. Deze soorten broeden in bosgebieden en de oehoe ook in steengroeves. Deze soorten komen daarnaast alleen tot broeden op plekken waar geen verstoring plaatsvindt. Gezien het projectgebied een erf in een landelijk gebied betreft worden er geen negatieve effecten op deze soorten verwacht. Daarnaast kunnen negatieve effecten op de grote gele kwikstaart ook op voorhand worden uitgesloten. Deze soort broedt onder bruggen, in gebouwen of oevers langs beken in bosrijke gebieden. Het projectgebied voldoet echter niet als broedbiotoop.

De buizerd is een veelvoorkomende roofvogel die in allerlei habitats voorkomt, waaronder kleinschalige landbouwlandschappen. Nesten bevinden zich gewoonlijk in een hoge boom op een hoogte van 6 tot 27 meter. Meestal bevindt het nest zich direct langs de stam, soms op een zijtak, maar in het algemeen niet in een boomtop (BIJ12, 2017^a). Het projectgebied is gelegen in een potentieel geschikte leefomgeving voor de soort, maar tijdens het veldbezoek werd geconstateerd dat er geen nesten in de bomen aanwezig zijn. Daarnaast hebben de werkzaamheden geen negatief effect op de essentiële functionele leefomgeving. Hierdoor kunnen negatieve effecten op de buizerd worden uitgesloten.

De sperwer broedt voornamelijk in jonge dichte bossen en halfopen landschappen met houtsingels en houtwallen, maar kan ook in tuinen en parken broeden. De bomen waar in wordt gebroed moeten voldoende dekking bieden. Hierdoor worden vaak naaldbomen zoals de fijnspar gebruikt als nestlocatie (Vogelbescherming Nederland, 2022^b). Tijdens het veldbezoek werden geen sporen of nesten aangetroffen die duiden op een nestlocatie van de soort. Negatieve effecten op jaarrond beschermde nesten van sperwers kunnen daarom worden uitgesloten.

De kerkuil leeft doorgaans in cultuurlandschappen waar ook kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen en bosjes worden aangetroffen. De soort broedt in Nederland in ongeveer 90% van de gevallen in nestkasten die in boerenschuren zijn geplaatst (BIJ12, 2017^b). Tijdens de quickscan zijn de schuren grondig geïnspecteerd op de aanwezigheid van sporen (veren, braakballen, etc.). Sporen van de kerkuil werden echter niet aangetroffen. Hierdoor kunnen negatieve effecten op de kerkuil worden uitgesloten.

De ransuil leeft in kleinschalige landbouwlandschappen, bosranden, parken en open bosgebieden. De soort broedt meestal in oude nesten van kraaien, eksters en soms in oude nesten van reigers, roofvogels of eekhoorns. Bij voorkeur bevinden deze zich in naaldbomen, maar ook in boomopslag, houtwallen en vrijstaande bomen (Vogelbescherming Nederland, 2022^a). Tijdens de quickscan werden er geen potentiële nestlocaties en braakballen van deze soort aangetroffen. Negatieve effecten op de ransuil kunnen daarom worden uitgesloten.

De steenuil is een soort die voorkomt in kleinschalige cultuurlandschappen. Steenuilen broeden meestal in boomholten, nestkasten of nauwe ruimtes in gebouwen, bijvoorbeeld tussen de dakbedekking en het beschot. De steenuil is een zeer honkvaste soort die jaarrond gebruikt maakt van het nest (BIJ12, 2017^e). Tijdens de quickscan zijn de gebouwen geïnspecteerd op sporen die aanwezigheid kunnen aantonen. Er werden geen sporen aangetroffen. Daarnaast zijn de schuren niet geschikt als nestlocatie doordat de dakbedekking enkellaags is en geen tussenruimtes heeft waar kan worden genesteld. Daarnaast hebben de werkzaamheden geen negatief effect op de essentiële functionele leefomgeving. Hierdoor kunnen negatieve effecten op de steenuil worden uitgesloten.

De huismus is een standvogel die gebonden is aan bebouwing en komt voornamelijk voor in dorpen en steden waar ze broeden onder dakpannen of andere spleten en nissen in gebouwen (BIJ12, 2022). In het projectgebied werden huismussen aangetroffen. Geschikte nestlocaties bevinden zich bijvoorbeeld langs de kilgoot en nokvorsten van de twee-onder-één-kapwoning. De twee-onder-één-kapwoning zal echter behouden blijven. In de schuren werden geen potentiële nestlocaties aangetroffen doordat geschikte ruimtes onder het dak en andere nissen en gaten niet aanwezig zijn. De dakbedekking is enkellaags zonder enige vorm van tussenruimtes. Hierdoor kunnen er geen nesten worden gebouwd in de schuren. Negatieve effecten op de huismus kunnen worden uitgesloten.

Naast strikt beschermde soorten, staan er ook vogelsoorten in de Wet natuurbescherming beschreven waarvan het nest alleen jaarrond beschermd is als er zwaarwegende ecologische redenen zijn, zoals de tijdens de quickscan waargenomen gekraagde of zwarte roodstaart. Dit zijn voornamelijk holenbroeders, maar ook soorten die op of tegen gebouwen aan nestelen zoals de tijdens de koolmees en boomkruiper. In de omgeving van het projectgebied zijn echter voldoende uitwijkmogelijkheden, waardoor er geen ecologisch zwaarwegende redenen zijn om potentiële nesten van deze soorten jaarrond te beschermen.

Reptielen en amfibieën

Algemene soorten

Op basis van de openbare verspreidingsgegevens zijn verschillende algemene amfibieënsoorten te verwachten in de ruime omgeving van het projectgebied. Enkele voorbeelden hiervan zijn de gewone pad en de bruine kikker. Voor de algemene soorten geldt een vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Verder geldt wel de zorgplicht, waarbij alle handelingen die nadelige gevolgen veroorzaken achterwege gelaten moeten worden (artikel 1.11 Wnb). Indien dit niet mogelijk is moeten maatregelen worden genomen om negatieve effecten te beperken of ongedaan te maken.

Strikt beschermde soorten

Uit de openbare beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat de levendbarende hagedis, zandhagedis, hazelworm, kamsalamander, rugstreepad, heikikker en poelkikker in de ruime omgeving van het projectgebied kunnen voorkomen. Al deze soorten worden nationaal beschermd of beschermd volgens de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb en artikel 3.10 Wnb).

De levendbarende hagedis komt voornamelijk voor op heidevelden en hoogvenen en wordt hier vaak op vochtige plekken waargenomen. Daarnaast wordt de soort ook aangetroffen in bermen, ruige graslanden, open bossen en duingebieden (BIJ12, 2017^c). Het projectgebied voldoet niet aan de habitateisen van de levendbarende hagedis. Het dichtstbijzijnde gebied waar de soort regelmatig wordt aangetroffen betreft het tracé van de voormalige Borkense Baan dat zich op ca. 2 km ten zuiden van het projectgebied bevindt. Daarnaast is er een waarneming bekend uit de omgeving van de Pillenweg in Kotten, dat zich op circa 1 km ten zuiden van het projectgebied bevindt. Gezien de habitateisen en de afstand tot het projectgebied kunnen negatieve effecten op de soort worden uitgesloten.

De zandhagedis komt voor in zandige, droge heide- en duingebieden met struikhei. Ze hebben voldoende zonnige plekken nodig om op te kunnen warmen (BIJ12, 2017^f). Het projectgebied voldoet niet aan de habitateisen van de zandhagedis. Waarnemingen uit de omgeving beperken zich tot een tracé van de voormalige Borkense Baan dat zich op circa 2 km ten zuiden van het projectgebied bevindt. Negatieve effecten op de zandhagedis kunnen daarom worden uitgesloten.

De hazelworm verblijft vaak onder vegetatie en dood hout en komt voornamelijk voor in open bossen, bosranden, heideterreinen, houtwallen en bermen op zand- en lössgronden (RAVON, 2022^a). Het projectgebied voldoet niet als leefgebied voor de hazelworm door het gebrek aan houtopstanden en dekking. Daarnaast is het projectgebied gescheiden van het bosgebied langs de Boven-Slinge door een perceel met landbouwgrond. Negatieve effecten op de soort kunnen daarom worden uitgesloten.

De kamsalamander komt voor in voedselrijke, stilstaande wateren met een goed ontwikkelde oevervegetatie. Vaak zijn deze gelegen in kleinschalige landschappen met elementen als struweel en houtwallen. In het rivierengebied komt de soort ook voor in strangen, kleiputten en kolken (RAVON, 2022^e). In het projectgebied bevindt zich een vijver die behouden zal blijven. Op het erf is echter geen landhabitat aanwezig en gezien de geïsoleerde ligging van de vijver op een woonerf te midden van open landbouwgrond is de kamsalamander hier niet te verwachten. Negatieve effecten op de kamsalamander kunnen worden uitgesloten.

De rugstreeppad komt voor in heidevennen, sloten in akker- en graslandgebieden, braakliggende terreinen, zandafgravingen, duinen en uiterwaarden. De rugstreeppad heeft een voorkeur voor in de nabijheid van losgrondige zanderige bodems gelegen snel opwarmende bodemplaatsen en ondiep (tijdelijk) water (BIJ12, 2017^d). Het projectgebied voldoet niet aan de habitateisen van de rugstreeppad en waarnemingen uit de omgeving beperken zich tot natuurreserveaat Willinks Weust en enkele bosvennen ten noorden van de Vosseveldseweg. De dichtstbijzijnde voortplantingslocatie bevindt zich op ca. 1,2 km ten noorden van het projectgebied. Gezien de afstand tot het projectgebied en de habitatvoorkeuren van de soort kunnen negatieve effecten op de rugstreeppad worden uitgesloten.

De heikikker komt voornamelijk voor in vennen van heidegebieden, hoogvenen, laagvenen, halfnatuurlijke graslanden en moerasbossen. De voortplantingsbiotoop bestaat uit ondiepe, stilstaande wateren met oevervegetatie (RAVON, 2022^b). Het projectgebied voldoet niet aan de habitateisen van de heikikker en waarnemingen uit de omgeving beperken zich tot natuurreserveaat Bekendelle. Dit gebied bevindt zich op circa 2,3 kilometer ten zuidwesten van het projectgebied. Negatieve effecten op de heikikker kunnen daarom worden uitgesloten.

De voortplantingsbiotoop van de poelkikker bestaat uit poelen, vennen en watergangen in heideterreinen, hoogveengebieden en halfnatuurlijke graslanden (RAVON, 2022^d). De aanwezige aquatische elementen voldoen echter niet aan de eisen die de poelkikker stelt aan de leefomgeving. Negatieve effecten op de soort zijn daarom uitgesloten.

Vlinders

Uit de openbare beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat de grote vos, kleine ijsvogelvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage en bruine eikenpage eventueel te verwachten zijn in de omgeving van het projectgebied. Dit zijn nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb).

De grote vos is een zeldzame, migrerende vlinder die haar eitjes legt rond de bovenste takken van hoogopgaande bomen. In Nederland voorzien iepen in 96% van de gevallen in de voortplantingsplaatsen van grote vossen. Sommige wilgensoorten, de pruim en de zoete kers vullen de overige 4% op (Nederlands Soortenregister, 2022). Het projectgebied voorziet niet in geschikte waardplanten voor de soort. Negatieve effecten op de grote vos kunnen daarom worden uitgesloten.

De kleine ijsvogelvlinder gebruikt de wilde kamperfoelie als waardplant en komt voornamelijk voor rond bosranden van loof- en gemengde bossen (De Vlinderstichting, 2022^c). De waardplant van de soort werd niet aangetroffen. Gezien het ontbreken van waardplanten en de ligging van het projectgebied op een woenerf kunnen negatieve effecten op de kleine ijsvogelvlinder worden uitgesloten.

De grote weerschijnvlinder gebruikt de boswilg en grauwe wilg als waardplant en komt voornamelijk voor rond oude, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of bossen langs beekdalen (De Vlinderstichting, 2022^b). Het projectgebied vormt geen geschikte voortplantingshabitat voor de grote weerschijnvlinder en er zijn geen waardplanten aanwezig zijn. Negatieve effecten op de grote weerschijnvlinder zijn daarom uitgesloten.

De iepenpage zet haar eitjes af op diverse iepensoorten, zoals de gladde iep, ruwe iep en fladderiep (IVN Heerlen, 2013). De ruwe iep en fladderiep komen voor in de omgeving van Winterswijk, maar zijn niet aanwezig in het projectgebied. Hierdoor vormt het projectgebied geen voortplantingsplaats voor de iepenpage en zijn negatieve effecten op de soort uitgesloten.

De bruine eikenpage is een relatief zeldzame vlinder die voorkomt op de hogere zandgronden. De soort gedijt goed in gebieden met een combinatie van jonge eikenaanplant en braamstruweel (De Vlinderstichting, 2022^a). In het projectgebied is geen jonge eikenaanplant en braamstruweel aanwezig. Negatieve effecten op de soort kunnen daarom worden uitgesloten.

Overige beschermde diersoorten

Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissen, weekdieren en kevers rondom het projectgebied. Wel komen hier verschillende strikt beschermde libellensoorten voor. Dit zijn de bosbeekjuffer, beekrombout en hoogveenglanslibel. Hiervan zijn de bosbeekjuffer en beekrombout afhankelijk van beek- en rivierlopen met een variatie aan stroomsnelheid en komt de hoogveenglanslibel alleen voor in hoogveengebieden. Omdat deze biotopen niet in het projectgebied aanwezig zijn kunnen negatieve effecten op de overige strikt beschermde diersoorten worden uitgesloten.

Vaatplanten

Op basis van openbare verspreidingsgegevens is de strikt beschermde karwijselie in de omgeving van het projectgebied te verwachten. Deze soort groeit met name in open bossen, langs bosranden en op schraal hooiland en blauwgraslanden. Waarnemingen uit de omgeving beperken zich echter tot natuurreserveaat Willinks Weust. Gezien de afstand tot het projectgebied (ca. 2 km) en de biotoopvoorkeuren van de soort zijn negatieve effecten op de karwijselie uitgesloten.

Algemene planten die tijdens het veldbezoek werden aangetroffen in het projectgebied zijn bleke klaproos, boerenwormkruid, dropnetel, duizendblad, eendagsbloem, haagbeuk, klimop, margriet, walnoot en zilver-schildzaad. Voor deze soorten geldt echter geen ontheffingsplicht.

5.3 Samenvatting

Onderstaande tabel geeft de soorten die (mogelijk) aanwezig zijn weer, de effecten waar ze last van hebben en eventuele vervolgstappen die genomen moeten worden.

Tabel III: Effecten op algemene en strikt beschermde soorten

Soortgroep	Soort(en)	Aanwezigheid	Mogelijk effect	Opmerkingen
Vleermuizen	Verblijfplaatsen boom-bewonende soorten	Nee	Nee	-
	Verblijfplaatsen gebouwbewonende soorten	Nee	Nee	-
	Foerageergebieden	Nee	Nee	-
	Vliegroutes	Nee	Nee	-
Grondgebonden zoogdier-soorten	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
	Algemene soorten	Mogelijk	Nee*	-
Vogels	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
	Algemene soorten	Ja	Verstoring nestplaatsen	Werken buiten het vogelbroedseizoen
Reptielen en amfibieën	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
	Algemene soorten	Mogelijk	Nee*	-
Vlinders	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
Overige diersoorten	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-
Vaatplanten	Strikt beschermde soorten	Nee	Nee	-

* Er dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

6 CONCLUSIE

6.1 Conclusies soort- en gebiedsbescherming

Er is onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten van het project op vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten (Wnb). Daarnaast zijn de mogelijke effecten op beschermde natuurgebieden onderzocht. In het projectgebied werden er geen potentiële verblijfsfuncties van beschermde soorten geconstateerd.

Gebiedsbescherming

Gezien het type werkzaamheden en de ligging van het projectgebied ten opzichte van de Natura 2000-gebieden zijn er geen negatieve effecten als oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, optische verstoring en verstoring door trilling, geluid en mechanische effecten. Door het gebruik van werktuigen kunnen er wel indirecte gevolgen zijn door stikstofdepositie vanuit de lucht. Omdat zes Natura 2000-gebieden op minder dan 10 km afstand van het projectgebied liggen vindt er mogelijk stikstofdepositie plaats op stikstofgevoelige habitattypen van deze gebieden. De tijdelijke emissie in de realisatiefase is vanaf 1 juli 2021 echter vrijgesteld volgens de Wijzigingswet Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering) en kan daardoor vanaf 1 juli 2021 zonder vergunning plaatsvinden (Rijks-overheid, 2021). De vrijstelling heeft echter geen betrekking op de gebruiksfase. Aangezien er in de toekomstige situatie mogelijk sprake zal zijn van een toename van het aantal verkeersbewegingen vindt er in de gebruiksfase een toename van stikstofemissie plaats. Om eventuele effecten van de stikstofuitstoot op nabijgelegen Natura 2000-gebieden inzichtelijk te maken wordt geadviseerd om een AERIUS-berekening uit te laten voeren.

Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone

Het projectgebied ligt op circa 10 meter afstand van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en valt deels binnen de Groene Ontwikkelingszone (GO). Er vinden geen werkzaamheden plaats die een significant negatief effect hebben op de kernkwaliteiten van de GO. Omdat er ontwikkelingen plaatsvinden binnen de GO is het versterken van de kernkwaliteiten echter verplicht. In het ontwerp van het initiatief is daarom gekozen voor elementen die bijdragen aan het kleinschalige karakter van de omgeving. Zo is men voornemens om twee takkenrillen te plaatsen die schuilgelegenheid en verblijfplaatsen bieden voor diverse diersoorten. Daarnaast versterkt de aanplant van boomgaard met negen fruitbomen, drie vogelbosjes, een bomenrij en enkele vrijstaande erfbomen de ontwikkeling van biotopen voor vogels van bossen en cultuurgronden. Ook wordt er achter de nieuwe locatie van de paardenbak een strook met kruidenrijk grasland ingezaaid. Hiermee wordt het leefgebied van de steenuil verbeterd ten opzichte van de huidige situatie doordat het prooi-aanbod (kleine vogels en muizen) kan toenemen. De maatregelen kunnen ook zorgen voor een lichte verbetering van het leefgebied van de das en de kamsalamander door het aanbrengen van een boomgaard, takkenrillen en vogelbosjes. Daarnaast dragen alle voorgenoemde natuurelementen bij aan de kernkwaliteit 'cultuurhistorische en landschappelijke waarden van de beken, oude ontginningen en kavelpatronen, hakhout, houtwallen, singels en boerderijen'.

Los van de gebiedspecifieke kernkwaliteiten zijn er ook algemene kernkwaliteiten die voor alle deelgebieden van het GNN en de GO gelden. Dit zijn ecologische samenhang, stilte, donkerte, openheid en rust. Voor de kernkwaliteiten ecologische samenhang en openheid geldt dat de ingreep te klein is om afbreuk te doen aan de kernkwaliteiten. Doordat er een twee-onder-één-kapwoning wordt gebouwd kan er door de toename van de gebruiksintensiteit wel een matig negatief effect plaatsvinden op de abiotische kernkwaliteiten, namelijk: stilte, donkerte en rust. Dit effect is echter niet significant. Er vindt enige toename van het aantal verkeersbewegingen plaats, er zijn meer mensen aanwezig op de locatie en er zal gebruik worden gemaakt van verlichting in de woning. Er kunnen daarentegen wel maatregelen worden genomen om effecten zoveel mogelijk te beperken, bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat er 's avonds en 's nachts geen licht uitstraalt op de omgeving. Bij voorkeur wordt straatverlichting vermeden. Indien straatverlichting noodzakelijk is wordt aangeraden om gebruik te maken van vleermuisvriendelijke, amberkleurige verlichting. Wit en groen licht gelden namelijk als verstorend voor vleermuizen.

Houtopstanden

De bomen in het projectgebied vallen niet onder de definitie houtopstanden, zoals bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. Het projectgebied ligt weliswaar buiten de bebouwde kom maar betreffen houtopstanden op erven of in tuinen. Bij de kap van bomen dient echter rekening te worden gehouden met de aanvraag van een gemeentelijke kapvergunning.

Soortbescherming

Naar aanleiding van de quickscan kan worden geconcludeerd dat er geen negatieve effecten zullen plaatsvinden op strikt beschermde plant- en diersoorten. Er is daarom geen nader ecologisch onderzoek nodig en de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder een ontheffing van de Wet natuurbescherming.

Algemene soorten

Het kan zijn dat er tijdens de werkzaamheden algemene diersoorten op het perceel voorkomen. Bij het uitvoeren van werkzaamheden moet de algemene zorgplicht in acht worden genomen (artikel 1.11 Wnb). Handelingen die nadelige effecten hebben moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. Indien dit niet mogelijk is moeten maatregelen worden genomen om negatieve effecten te beperken of ongedaan te maken. Overigens moeten de werkzaamheden plaatsvinden buiten het vogelbroedseizoen omwille de aanwezigheid van algemene broedvogelsoorten.

7 LITERATUURLIJST

7.1 Referenties

Bouwens, S. (2017). *Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming*. 's-Hertogenbosch, Nederland: Zoogdierverseniging Nederland en Provincie Noord-Brabant

BIJ12 (2017^a). *Kennisdocument Buizerd, Buteo buteo, versie 1.0, juli 2017*. Utrecht, Nederland: BIJ12.

BIJ12 (2017^d). *Kennisdocument Kerkuil, Tyto alba, versie 1.0, juli 2017*. Utrecht, Nederland: BIJ12.

BIJ12 (2017^e). *Kennisdocument Levendbarende hagedis, Zootoca vivipara, versie 1.0, juli 2017*. Utrecht, Nederland: BIJ12.

BIJ12 (2017^f). *Kennisdocument Rugstreeppad, Bufo calamita, versie 1.0, juli 2017*. Utrecht, Nederland: BIJ12.

BIJ12 (2017^g). *Kennisdocument Steenuil, Athene noctua, versie 1.0, juli 2017*. Utrecht, Nederland: BIJ12.

BIJ12 (2017^h). *Kennisdocument Zandhagedis, Lacerta agilis, versie 1.0, juli 2017*. Utrecht, Nederland: BIJ12.

BIJ12 (2022). *Kennisdocument Huismus, Passer domesticus, versie 2.0, juni 2022*. Utrecht, Nederland: BIJ12.

De Vlinderstichting (2022^a). *Bruine eikenpage, Satyrium ilicis*. Geraadpleegd op 14 juli 2022 via <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/bruine-eikenpage>

De Vlinderstichting (2022^b). *Grote weerschijnvlinder, Apatura iris*. Geraadpleegd op 14 juli 2022 via <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/grote-weerschijnvlinder>

De Vlinderstichting (2022^c). *Kleine ijsvogelvlinder, Limenitis camilla*. Geraadpleegd op 14 juli 2022 via <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/kleine-ijsvogelvlinder>

IVN Heerlen (2013). *Iepenpage*. Geraadpleegd op 14 juli 2022 via <http://www.ivnheerlen.nl/iepenpage.php>

Nederlands Soortenregister (2022). *Grote vos, Nymphalis polychloros*. Geraadpleegd op 14 juli 2022 via https://www.nederlandsesoorten.nl/linnaeus_ng/app/views/species/nsr_taxon.php?id=168189&cat=152

Provincie Gelderland (2018). *Omgevingsvisie Gaaf Gelderland*. Arnhem, Nederland: Provincie Gelderland.

Provincie Gelderland (2022). *Geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland (februari 2022)*. Arnhem, Nederland: Provincie Gelderland.

RAVON (2022^a). *Hazelworm, Anguis fragilis*. Geraadpleegd op 15 juli 2022 via <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/hazelworm>

RAVON (2022^b). *Heikikker, Rana arvalis*. Geraadpleegd op 15 juli 2022 via <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/heikikker>

RAVON (2022^c). *Kamsalamander, Triturus cristatus*. Geraadpleegd op 15 juli 2022 via <https://ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/kamsalamander>

RAVON (2022^d). *Poelkikker, Pelophylax lessonae*. Geraadpleegd op 15 juli 2022 via <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/poelkikker>

Rijksoverheid (2021). *Wijzigingswet Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering)*. 's-Gravenhage, Nederland: Rijksoverheid.

Veldman, J. & Troost, C. (2019). *Brochure Soortenbescherming in Overijssel: Bunzing, egel, hermelijn en wezel*. Zwolle, Nederland: Provincie Overijssel.

Vogelbescherming Nederland (2022^a). *Ransuil*. Geraadpleegd op 13 juli 2022 via <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/ransuil>

Vogelbescherming Nederland (2022^b). *Sperwer*. Geraadpleegd op 13 juli 2022 via <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/sperwer>

Zoogdiervereniging (2022^a). *Das*. Geraadpleegd op 13 juli 2022 via <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/das>

Zoogdiervereniging (2022^b). *Eekhoorn*. Geraadpleegd op 13 juli 2022 via <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn>

Zoogdiervereniging (2022^c). *Grote bosmuis*. Geraadpleegd op 13 juli 2022 via <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/grote-bosmuis>

Zoogdiervereniging (2022^d). *Steenmarter*. Geraadpleegd op 13 juli 2022 via <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>

7.2 Gebruikte websites

www.floron.nl

www.pdok.nl

www.ravon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

7.3 Overige geraadpleegde bronnen

Dietz, C. & Kiefer, A. (2016). *Bats of Britain and Europe*. Londen, Verenigd Koninkrijk: Bloomsbury Publishing.

Jędrzejewski, W. & Sidorovich, V. (2010). *The art of tracking animals*. Białowieża, Polen: Mammal Research Institute Polish Academy of Sciences Białowieża.

Svensson, L., Mullarney, K. & Zetterström, D. (2009). *Birds of Europe (2e ed.)*. Londen, Verenigd Koninkrijk: HarperCollins Publishers.

Tolman, T. & Lewington, R. (2008). *Collins Butterfly Guide: The Most Complete Guide to the Butterflies of Britain and Europe*. Londen, Verenigd Koninkrijk: HarperCollins Publishers.

Vogelbescherming Nederland & Stichting Veldonderzoek Flora en Fauna (2007). *Topografische atlas voor flora en fauna van Nederland (1e ed.)*. Papendrecht, Nederland: Mouthaan Grafisch Bedrijf.

